สรุปผลการรับฟังความเห็นต่อร่างกฎกระทรวงกำหนดรูปแบบการแสดงใบอนุญาต
โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ....

.....

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวงกำหนดรูปแบบการแสดงใบอนุญาต โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. .... ซึ่งออกตามความในมาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (Law.go.th) ระหว่างวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ถึงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๙ (รวม ๓๐ วัน) โดยมีผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๒ คน ซึ่งประกอบด้วยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายภาคส่วน ได้แก่ ประชาชนทั่วไป ผู้ขอรับอนุญาตหรือผู้ประกอบการ หน่วยงานของรัฐ และผู้มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบใบอนุญาต โดยสามารถจำแนกผลการรับฟังความคิดเห็นออกตามประเด็น ดังนี้

๑. รูปแบบการแสดงใบอนุญาตตามข้อ ๓ ของร่างกฎกระทรวง

๑.๑ รูปแบบที่ ๑ – การแสดงเป็นภาพผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (ข้อ ๓ (๑))

"ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ภาพต้องมีขนาดและความละเอียดชัดเจนเพียงพอที่ประชาชนทั่วไปจะอ่านสาระสำคัญได้อย่างชัดเจนและครบถ้วนจากระยะห่างไม่น้อยกว่าหนึ่งเมตร และเข้าถึงได้สะดวกตลอดเวลาที่ประกอบกิจการหรือให้บริการ กรณีมีหลายใบและเลือกแสดงสลับกัน ต้องแสดงครบทุกใบภายในรอบไม่เกินห้านาทีต่อเนื่อง และแต่ละใบไม่น้อยกว่าห้าวินาที"

จากผลการรับฟังความคิดเห็น พบว่า ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๑ คน (ร้อยละ ๙๕.๔๕) **เห็นด้วย** กับรูปแบบการแสดงเป็นภาพผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และผู้ที่**ไม่เห็นด้วย** จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๕๕) โดยมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) เป็นรูปแบบที่ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ง่าย และผู้รับอนุญาตสามารถนำไปปฏิบัติได้โดยสะดวก ทั้งนี้ ควรกำหนดแนวทางเรื่องความชัดเจนของภาพ ขนาดตัวอักษร และการแสดงข้อมูลสำคัญให้ครบถ้วน รวมทั้งมีแนวทางรองรับในกรณีที่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่สามารถแสดงผลได้เป็นการชั่วคราว

๒) อาจเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้รับอนุญาตในการจัดหาอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับการแสดงภาพใบอนุญาต

๑.๒ รูปแบบที่ ๒ – การแสดงเป็นคิวอาร์โค้ด (QR Code) (ข้อ ๓ (๒))

"ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้คิวอาร์โค้ดมีขนาดและความชัดเจนเพียงพอ สแกนเข้าถึงใบอนุญาตที่เป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ได้สะดวกตลอดเวลาที่ประกอบกิจการหรือให้บริการ มีข้อความระบุชัดเจนว่าเป็นคิวอาร์โค้ดสำหรับแสดงใบอนุญาต สร้างจากระบบหรือผู้ให้บริการที่เชื่อถือได้ มีความมั่นคงปลอดภัย และไม่ปรากฏข้อความโฆษณาหรือสิ่งที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด"

จากผลการรับฟังความคิดเห็น พบว่า ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๑ คน (ร้อยละ ๙๕.๔๕) **เห็นด้วย** กับรูปแบบการแสดงเป็นคิวอาร์โค้ด และผู้ที่**ไม่เห็นด้วย** จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๕๕) โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่าเป็นรูปแบบที่สะดวก ประหยัดพื้นที่ และเหมาะสมกับการตรวจสอบข้อมูลใบอนุญาตในปัจจุบัน ทั้งนี้ ควรกำหนดให้คิวอาร์โค้ดเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ เป็นปัจจุบัน และปลอดภัย รวมถึงควรมีข้อความกำกับที่ชัดเจนเพื่อป้องกันความสับสนหรือการแอบอ้างโดยมิจฉาชีพ

๑.๓ รูปแบบที่ ๓ – การแสดงผ่านแอปพลิเคชันหรือระบบสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ (ข้อ ๓ (๓))

"ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องพร้อมแสดงใบอนุญาตตลอดเวลาเมื่อมีการร้องขอ และกรณีที่หน่วยงานผู้อนุญาตไม่มีแอปพลิเคชันหรือระบบสารสนเทศ ให้ใช้ระบบหรือแพลตฟอร์มกลางของภาครัฐแทน โดยห้ามอ้างเหตุดังกล่าวเพื่อจัดทำแอปพลิเคชันหรือระบบขึ้นใหม่"

จากผลการรับฟังความคิดเห็น พบว่า ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๑ คน (ร้อยละ ๙๕.๔๕) **เห็นด้วย** กับรูปแบบการแสดงผ่านแอปพลิเคชันหรือระบบสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ และผู้ที่ให้เหตุผลหรือข้อเสนอแนะโดยไม่ระบุว่าเห็นด้วยหรือไม่ จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๕๕) โดยมีความเห็น ดังนี้

๑) การใช้ระบบของหน่วยงานของรัฐที่มีอยู่แล้ว ช่วยลดความซ้ำซ้อนในการพัฒนาระบบใหม่ และช่วยให้การตรวจสอบข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ ทั้งนี้ ควรมุ่งเน้นความสะดวกในการใช้งานระบบให้สามารถรองรับประชาชนทุกกลุ่ม รวมถึงระบบต้องมีความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล

๒) ควรปรับปรุงระบบการแสดงใบอนุญาตให้สามารถเชื่อมโยงกับการตรวจสอบและยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชัน ThaID ด้วย

๓) ควรพิจารณากำหนดให้ใบอนุญาตที่ต้องแสดงไว้ในที่เปิดเผย ยังคงต้องแสดงไว้ ณ สถานที่ตั้งตามที่กฎหมายกำหนด

๑.๔ รูปแบบที่ ๔ – การแสดงผ่านแพลตฟอร์มกลางของภาครัฐหรือระบบกลางอื่นของภาครัฐ (ข้อ ๓ (๔))

"ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องพร้อมแสดงใบอนุญาตตลอดเวลาเมื่อมีการร้องขอ และต้องแสดงใบอนุญาตที่เป็นปัจจุบัน โดยต้องอำนวยความสะดวกและไม่ก่อให้เกิดภาระแก่ประชาชน"

จากผลการรับฟังความคิดเห็น พบว่า ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๑ คน (ร้อยละ ๙๕.๔๕) **เห็นด้วย** กับรูปแบบการแสดงผ่านแพลตฟอร์มกลางของภาครัฐหรือระบบกลางอื่นของภาครัฐ และผู้ที่**ไม่เห็นด้วย** จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๔.๕๕) โดยมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) แพลตฟอร์มกลางของภาครัฐทำให้การแสดงใบอนุญาตเป็นมาตรฐานเดียวกัน ลดภาระของหน่วยงาน และเพิ่มความสะดวกแก่ประชาชนในการตรวจสอบข้อมูลใบอนุญาต ทั้งนี้ ควรกำหนดให้ข้อมูลต้องมีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และสามารถเข้าถึงได้อย่างต่อเนื่อง

๒) ควรคำนึงถึงความสะดวกในการค้นหาและตรวจสอบใบอนุญาตจากหลายหน่วยงานซึ่งอาจมีชื่อใบอนุญาตใกล้เคียงกัน

๑.๕ การให้ผู้รับอนุญาตเลือกแสดงได้ “รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง” ใน ๔ รูปแบบตามร่างกฎกระทรวง (เป็นทางเลือก มิใช่บังคับช่องทางเดียว)

จากผลการรับฟังความคิดเห็น พบว่า ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๐ คน (ร้อยละ ๙๐.๙๑) **เห็นด้วย** กับการให้ผู้รับอนุญาตเลือกแสดงได้ “รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง” ใน ๔ รูปแบบ และผู้ที่ให้เหตุผลหรือข้อเสนอแนะโดยไม่ระบุว่าเห็นด้วยหรือไม่ จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๙.๐๙) โดยมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ผู้รับอนุญาตสามารถเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับลักษณะกิจการ ขนาดของสถานประกอบการ และความพร้อมด้านเทคโนโลยีของตน โดยไม่เป็นการสร้างภาระเกินสมควร เช่น ไม่เป็นการสร้างภาระต่อผู้รับอนุญาตให้ต้องแสดงเป็นภาพผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตามรูปแบบที่ ๑ เท่านั้น

๒) ควรให้ผู้รับอนุญาตแสดงได้มากกว่า ๑ รูปแบบ

๓) อาจเป็นอุปสรรคและสร้างภาระค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบข้อมูลใบอนุญาตสำหรับประชาชนที่ไม่มีความพร้อมด้านเทคโนโลยี เช่น ต้องมีอุปกรณ์ที่สามารถใช้งานได้ ต้องมีอินเทอร์เน็ตในการเข้าถึงข้อมูล

๒. การแสดงใบอนุญาตของผู้รับอนุญาตตามข้อ ๔ ของร่างกฎกระทรวง

๒.๑ กรณีที่ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่ต้องแสดงใบอนุญาตมากกว่าหนึ่งใบ ผู้รับอนุญาต อาจเลือกแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพียงบางใบอนุญาตก็ได้ (ข้อ ๔ วรรคหนึ่ง)

จากผลการรับฟังความคิดเห็น พบว่า ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๙ คน (ร้อยละ ๘๖.๓๖) **เห็นด้วย** กับข้อ ๔ วรรคหนึ่ง และผู้ที่**ไม่เห็นด้วย** จำนวน ๓ คน (ร้อยละ ๑๓.๖๔) โดยมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ควรแสดงใบอนุญาตทุกใบ เพื่อใช้ในการตรวจสอบหากมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล โดยควรกำหนดให้ใบอนุญาตที่ต้องแสดงไว้ในที่เปิดเผย ที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ยังต้องแสดงไว้ ณ สถานที่ตั้ง เช่นเดิม

๒) เป็นแนวทางที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับความพร้อมของผู้รับอนุญาต แต่อย่างไรก็ตาม ควรมีคำแนะนำให้ผู้รับอนุญาตยังคงมีหน้าที่ต้องแสดงใบอนุญาตให้ครบถ้วนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้โดยสะดวก

๓) ควรคำนึงถึงความแตกต่างของใบอนุญาตแต่ละฉบับ

๒.๒ สำหรับใบอนุญาตที่มิได้แสดงโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้ผู้รับอนุญาต แสดงใบอนุญาตตามวิธีการที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (ข้อ ๔ วรรคสอง)

จากผลการรับฟังความคิดเห็น พบว่า ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๑ คน (ร้อยละ ๑๐๐) **เห็นด้วย** กับข้อ ๔ วรรคสอง โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า จะช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายมีความต่อเนื่องและไม่กระทบต่อวิธีการแสดงใบอนุญาตตามกฎหมายเฉพาะที่มีอยู่เดิม ทำให้ผู้รับอนุญาตสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และลดความสับสน ทั้งนี้ มีผู้ที่ไม่ได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นข้างต้น จำนวน ๑ คน

๓. การใช้บังคับวิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามข้อ ๕ ของร่างกฎกระทรวง

๓.๑ กรณีที่หน่วยงานผู้อนุญาตได้กำหนดวิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ไว้เป็นการเฉพาะแล้วก่อนวันที่กฎกระทรวงฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้ และให้ถือว่าเป็นการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎกระทรวงนี้ (ข้อ ๕)

จากผลการรับฟังความคิดเห็น พบว่า ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๐ คน (ร้อยละ ๙๐.๙๑) **เห็นด้วย** กับข้อ ๕ และผู้ที่**ไม่เห็นด้วย** จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๙.๐๙) โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า เป็นการคุ้มครองการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่ได้จัดทำระบบหรือมีประกาศไว้ก่อนแล้ว ลดภาระในการเปลี่ยนผ่านวิธีการ และช่วยให้การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ควรมีแนวทางให้หน่วยงานปรับปรุงวิธีการเดิมให้สอดคล้องกับมาตรฐานกลางในระยะต่อไป

๔. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวง

ผู้แสดงความคิดเห็นได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำนวน ๖ ความคิดเห็น โดยสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

๑) ข้อดีและประโยชน์ที่จะได้รับ ได้แก่ การแสดงและตรวจสอบข้อมูลใบอนุญาตมีความสะดวก โปร่งใส และทันสมัย ลดภาระของประชาชนและผู้ประกอบการ ลดการใช้กระดาษ ทั้งนี้ ใบอนุญาตควรเป็นไฟล์ที่ลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์

๒) ข้อจำกัดและผลกระทบ ได้แก่ ความเหลื่อมล้ำในการปฏิบัติตามร่างกฎกระทรวงสำหรับธุรกิจขนาดเล็ก ซึ่งมีภาระค่าใช้จ่ายในการจัดหาอุปกรณ์เพื่อปฏิบัติตามร่างกฎกระทรวง

๓) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการดำเนินการ ได้แก่

๓.๑) ควรจัดทำคู่มือหรือแนวปฏิบัติที่เข้าใจง่ายสำหรับหน่วยงานของรัฐ ผู้รับอนุญาต และประชาชน และกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำด้านความปลอดภัยของข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล และการตรวจสอบความถูกต้องของใบอนุญาต เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒) ควรรวมช่องทางการแสดงใบอนุญาตเป็นแอปพลิเคชันเดียว เพื่อลดความยุ่งยาก และลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติต่อประชาชนอย่างไม่เป็นธรรม

สรุปภาพรวม

จากผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวงฯ พบว่า ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยกับร่างกฎกระทรวงฯ ทุกข้อ ประกอบด้วยความเหมาะสมของรูปแบบ (ข้อ ๓) การแสดงใบอนุญาตของผู้รับอนุญาต (ข้อ ๔) และการใช้บังคับวิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (ข้อ ๕) โดยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับมาตรฐานด้านความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล และข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการสื่อสาร สร้างความรับรู้เข้าใจให้กับหน่วยงานของรัฐ ผู้รับอนุญาต และประชาชน ให้สามารถดำเนินการตามร่างกฎกระทรวงฯ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

.....